

SLIK SPLITTES EN PERSONLIGHET

Mishandlede barn kan flykte fra virkeligheten ved å skape seg nye personligheter. Disse oppdiktete personene kan i spesielle tilfeller være så forskjellige at den ene er heterofil, mens den andre er homofil. Selv de elektriske bølgene hjernen produserer, kan endre seg med de skiftende personlighetene.

Adam, en amerikansk gutt på ni år, ble henvist til psykolog fordi lærerne hans var enige om at gutten hadde det vondt. Til tross for en antatt normal intelligens, klarte han ikke å følge med i skolearbeidet, og han hadde ingen kontakt med jevnaldrende.

Skolepsykologen fikk inntrykk av at gutten var forpint av problemer hjemme, og han innkalte derfor moren, Julie, til en rekke samtaler.

Disse samtalenes forløp helt normalt de første fem gangene. Psykologen fikk et positivt inntrykk av Julie. Hun virket som en riktignok litt forsagt, men samvittighetsfull mor. Men under den sjette samtalen skjedde det noe.

Mot slutten av samtalen, da de for første gang kom inn på noe som åpenbart var pinefullt for henne, ble hun plutselig helt fraværende og sank inn i seg selv i noen sekunder. Da hun våknet opp fra døsen, var hun helt forandret.

Først den tredje personligheten var ekte

Mens hun tidligere hadde virket litt kjedelig og sart, men tydeligvis hadde fungert som en perfekt husmor, oppførte hun seg nå som en sint, skarp og høyst dominerende kvinne. Hun påsto dessuten at hun slett ikke het Julie, men Jerry. Julie, det var den andre, kjedelige damen. Forresten var hun lei av at Julie satt og røykte sigaretter hele tiden. Hun (Jerry) kunne nemlig ikke fordra sigaretter. Og forresten gadd hun ikke sitte der og snakke med en tilfeldig psykolog.

Jerry var på nippet til å reise seg og forlate psykologen i sinne, da også hun plutselig ble åndsfraværende og sank inn i seg

selv noen sekunder. Etter denne pausen dukket det nå opp en helt ny, tredje person i kroppen til Adams mor.

Den nye personen presenterte seg høflig som Jenny, og det viste seg at det var hun som var den opprinnelige personen som en gang i barndommen hadde funnet opp først Jerry og senere Julie. De hadde fullstendig tatt makten fra henne, slik at Jenny bare sjelden fikk være til stede i sin egen kropp.

Sammen med psykologen våget Jenny for første gang på lenge å komme frem og snakke selv. Jenny kunne fortelle psyko-

Jenny ble fortrent fra kroppen sin av to andre kvinner

logen at hun godt visste at hun så å si hele tiden var besatt av enten Julie, den stillferdige og pliktoppfyllende personen som var flink og tok seg av hjemmelivet med sønnen Adam, og Jerry, den utadvendte, selvsikre og dominerende kvinnen, som tidligere hadde klart seg så bra i yrkeslivet. Julie-Jerry-Jenny er et typisk tilfelle av det psykologene kaller **multiple personligheter**. Den kliniske betegnelsen betyr at det er flere helt selvstendige personligheter i den samme kroppen.

Som regel er det en eller flere av disse personlighetene som ikke vet noe om den eller de andre. Det kan selvfølgelig resultere i pinlige opplevelser når en av de andre personlighetene dukker opp i kroppen og ikke aner hva som har skjedd de

siste timene. Eller hvorfor man har tømmermenn, eller hvor alle regningene kommer fra, hvis en av de andre personene har vært ute og festet eller har handlet vilt.

Adam vokste opp hos tre mødre

Psykologen forsto nå at Adam hadde vokst opp hos en mor som vekslet mellom å være den ekte Jenny, og Julie, som ikke visste noe om Jerry og Jenny, og Jerry, som egentlig kjente godt til Julie, men som foraktet henne og ikke ville erkjenne hennes eksistens.

Psykologen tilbød Julie-Jerry-Jenny terapi i håp om å løse hennes og Adams problemer ved å få de tre personene i moren til å bli én personlighet. Dessverre oppnådde han ikke å få kontakt med Jenny igjen. Julie sa at hun mer enn gjerne ville gå i psykoterapi, men Jerry ville under ingen omstendigheter snakke om problemene, og hun forlot psykologen.

En tid senere skrev Julie et bønnfallette brev om psykologisk behandling, men da psykologen ville ta kontakt med henne, viste det seg at Jerry hadde forlatt byen med Adam, og psykologen hørte aldri fra dem siden.

Det første tilfellet av multiple personligheter ble beskrevet i 1905. I Norge har vi ikke hatt rapporter om tilfeller av multiple personligheter, men i de siste 10 årene er det blitt rapportert om ganske mange tilfeller i USA, der fenomenet har vakt mest oppsikt. I de senere årene har psykologene derfor fått mye større kunnskap om disse mystiske og ofte ganske dramatiske psykologiske fenomenene, der flere helt forskjellige personligheter skifter på med å dukke opp i én og samme kropp.